

Handläggare
Kajsa Sandberg
Telefon: 08-508 20 886**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-10-23

Remiss av handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, dnr KS 2025/836

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat handlingsplanen för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030 till samtliga stadsdelsnämnder och andra berörda instanser. Handlingsplanen är ett komplement till Stockholms stads program för mänskliga rättigheter och utgår från tre fokusområden: kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande. Den beskriver mål, genomförande och uppföljning i arbetet med att motverka diskriminering och stärka jämlika villkor för hbtqi-personer.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att en handlingsplan har tagits fram. Handlingsplanen är väl förankrad i den problembild som finns kring hbtqi-personers utsatthet och stärker förutsättningarna för ett systematiskt arbete inom hela staden. Stadsdelsförvaltningen anser samtidigt att flera delar kan utvecklas. Begreppet rättighetsbaserat arbetssätt bör förklaras tydligare och barnrättsperspektivet bör stärkas genom en tydligare koppling till barnkonventionen. Stadsdelsförvaltningen ser även en risk i att åtgärder för unga hbtqi-personer är alltför allmänt hållna och efterfrågar mer konkreta insatser. Därtill framhåller stadsdelsförvaltningen att stadens statistiksystem bör utvecklas för att inkludera fler könskategorier och därmed bättre stödja handlingsplanens syfte om inkludering.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030 till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder, Stockholms Stadshus AB samt ett antal berörda

myndigheter och organisationer för synpunkter. Svar på remissen ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 24 oktober 2025.

Ärendet

Handlingsplanen för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter sträcker sig till år 2030 och konkretiserar stadens ansvar för att motverka diskriminering och främja jämlika levnadsvillkor oavsett sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck eller könsskarakteristika. Handlingsplanen omfattar hela gruppen hbtqi-personer, vilket är ett samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera personer och intersexpersoner. Gruppen är inte homogen utan har olika behov och livsvillkor.

Handlingsplanen utgår från de tre fokusområdena i stadens program för mänskliga rättigheter: kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande. Den fastställer nio mål med tillhörande delmål. Målen syftar till att skapa en gemensam inriktning för stadens arbete, samtidigt som de ger nämnder och bolagsstyrelser utrymme att inom sina respektive verksamhetsområden ta fram aktiviteter för att uppnå målen. Som stöd ger handlingsplanen exempel på möjliga åtgärder och insatser.

Genomförandet av handlingsplanen bygger på att alla nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för arbetet inom sina respektive verksamhetsområden. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för samordning, stöd och uppföljning. Uppföljning sker genom att nämnder och bolagsstyrelser synliggör resultat och utmaningar i arbetet med hbtqi-personers rättigheter i samband med ordinarie uppföljningsprocesser.

Fokusområde: Kunskap och information

Inom detta område fastställs mål om att stadens medarbetare ska bemöta invånare respektfullt och utifrån individens behov. Medarbetare ska ha god kunskap om hbtqi-personers rättigheter, levnadsvillkor och särskilda utsatthet. Vidare ska det vara tydligt för hbtqi-personer att stadens verksamheter är tillgängliga för dem. Detta kan exempelvis göras genom utbildningsinsatser, diplomering, informationsmaterial och synliga markörer om inkludering.

Fokusområde: Välfärd och service

Detta område omfattar fem mål som tillsammans ska säkerställa att välfärdsverksamheterna är trygga, inkluderande och tillgängliga för alla. I skolor och förskolor ska barn, unga och vuxna känna trygghet och inkludering. Personalen ska ha förutsättningar att agera mot kränkningar, diskriminering och våld samt arbeta normkritiskt. Inom socialtjänst, vård och omsorg ska bemötandet vara jämlikt och diskriminerande normer ska motverkas.

Äldreomsorgen ska motverka exkludering av äldre hbtqi-personer. Staden ska säkerställa att personer som utsätts för våld, inklusive hedersrelaterat våld och hatbrott, får lika tillgång till skydd och stöd.

Det ska finnas mötesplatser för hbtqi-personer i olika åldrar och livssituationer, både inom stadens öppna verksamheter och i särskilda former. Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet ska vara inkluderande, till exempel genom tillgång till könsneutrala omklädningsrum och toaletter. Offentliga miljöer såsom torg, parker och idrottsplatser ska utvecklas så att hbtqi-personer upplever trygghet i vardagen.

Fokusområde: Delaktighet och inflytande

Inom detta område fastställs två mål som handlar om att stadens verksamheter ska ha god kunskap om hbtqi-personers upplevelser av stadens välfärd och service. Denna kunskap ska inhämtas genom enkäter, intervjuer och referensgrupper.

Staden ska också ha långsiktiga samarbeten med civilsamhällesorganisationer som företräder hbtqi-personers rättigheter. Detta kan ske genom dialog, föreningsstöd, idéburna offentliga partnerskap eller stöd till evenemang som Stockholm Pride. Syftet är att stärka delaktigheten och säkerställa att målgruppen ges inflytande i frågor som rör deras livsvillkor.

Genom handlingsplanen ska arbetet för hbtqi-personers rättigheter integreras i stadens ordinarie verksamheter och bidra till att stärka Stockholm som en öppen, demokratisk och inkluderande stad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning ekonomi och lokaler i samverkan med stadsdelsförvaltningens övriga avdelningar. Pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att lämna synpunkter på remissen.

Pensionärsrådet

Pensionärsrådet framhåller att det är positivt att problematiken uppmärksammas.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att en handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter har utarbetats som ett komplement till stadens program för mänskliga rättigheter. Stadsdelsförvaltningen anser att handlingsplanen har tydliga mål och en tydlig ansvarsfördelning. Den är väl förankrad i den problembild som finns kring hbtqi-personers utsatthet och stärker förutsättningarna för ett systematiskt arbete inom hela staden.

Stadsdelsförvaltningen anser att det är positivt att kommunstyrelsen under 2025 har i uppdrag att ta fram en ny utbildning för stadens anställda om hbtqi-personers rättigheter. Det gör kunskapen mer tillgänglig och stärker kompetensen i linje med handlingsplanens mål.

Stadsdelsförvaltningen anser samtidigt att vissa delar kan utvecklas ytterligare. Begreppet rättighetsbaserat arbetssätt används i handlingsplanen, men förklaras inte närmare.

Stadsdelsförvaltningen anser att begreppet bör förtydligas för att underlätta förståelsen och skapa en gemensam utgångspunkt i arbetet.

Stadsdelsförvaltningen vill även framhålla vikten av att stadens statistik och brukarundersökningar utvecklas. Handlingsplanen betonar behovet av att ta in målgruppens perspektiv, men mycket av stadens generella statistik är fortfarande uppdelad enbart i kategorierna kvinna och man. Detta riskerar att stå i kontrast till handlingsplanens ambition om inkludering.

Jämställdhetsanalys

Handlingsplanen för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter är relevant ur ett jämställdhetsperspektiv eftersom den omfattar frågor om kön, könsidentitet, könsuttryck och könskaraktäristika.

Barnrättsperspektiv

Handlingsplanen berör barn och unga inom skola, förskola och fritidsverksamhet. Barnkonventionen nämns dock inte, vilket innebär att barnets rättigheter inte blir en tydlig utgångspunkt. I stället beaktas barns situation indirekt genom hänvisningar till exempelvis skollagen eller rapporter från MUCF.

Stadsdelsförvaltningen anser att kopplingen till barnkonventionen bör framgå tydligare i handlingsplanen.

I handlingsplanen framgår det att enkäter, dialoger och intervjuer ska användas för att samla in erfarenheter från hbtqi-personer.

Barns delaktighet behandlas dock på samma sätt som vuxnas.

Stadsdelsförvaltningen anser att det saknas en tydlig beskrivning av hur barns röster särskilt ska beaktas.

Handlingsplanen uppmärksammar särskilda risker för unga hbtqi-personer, bland annat hedersrelaterat våld, omvändelseförsök och uppfostringsresor. Den betonar vikten av att skolan arbetar förebyggande och främjande genom att ställa frågor om utsatthet, men utvecklar inte vilka insatser som bör vidtas.

Stadsdelsförvaltningen anser att barnrättsperspektivet kan stärkas genom att handlingsplanen kompletteras med mer konkreta förslag

på åtgärder samt tydligare riktlinjer för hur skolpersonal kan stödja barn och unga som utsätts.

Tillgänglighet

Enligt artikel 5 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska personer med funktionsnedsättning garanteras lika och effektivt skydd mot diskriminering på alla grunder. Handlingsplanen för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter ligger i linje med detta genom att betona lika tillgång till stadens verksamheter, vård, omsorg, kultur och fritid samt trygghet i offentliga miljöer. Handlingsplanen uppmärksammar också risken för dubbel utsatthet för hbtqi-personer med funktionsnedsättning.

Äldreperspektiv

Handlingsplanen för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter är relevant ur ett äldreperspektiv eftersom äldre hbtqi-personer ofta har sämre förtroende för vård och omsorg än befolkningen i stort. Handlingsplanens mål om jämlikt bemötande och tillgång till vård och omsorg ligger i linje med Stockholms stads handlingsplan för en äldrevänlig stad. Genom att synliggöra äldre hbtqi-personers behov stärker handlingsplanen möjligheterna till en mer inkluderande äldreomsorg.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Anna Larsson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande
2. Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-10-08
Anna Larsson, Avdelningschef	2025-10-08